

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	15
1. ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΤΟΥΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	25
1.1. Οι θεωρίες των οργανώσεων ή από τη συνέχεια στην ασυνέχεια	25
1.1.1. Ιστορική εξέλιξη της θεωρίας των οργανώσεων	31
1.1.2. Το παλαιό δεν πέθανε και το νέο δε γεννήθηκε ακόμα	36
1.1.3. Το παράδειγμα και η μεταφορά: δύο νέοι τρόποι προσέγγισης του οργανωσιακού φαινομένου	42
1.1.4. Σημασιολογικές διαφορές του όρου «οργάνωση»	48
1.2. Οργάνωση και η επικοινωνία στις οργανώσεις	52
1.2.1. Η αμφίδρομη σχέση μεταξύ οργάνωσης και επικοινωνίας	52
1.2.2. Η εξέλιξη των ερευνητικών προτεραιοτήτων στην οργανωσιακή επικοινωνία	60
1.2.3. Θεωρητικά υποδείγματα ανάλυσης της οργανωσιακής επικοινωνίας	64
2. ΟΙ ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	75
2.1. Η φυσιοκρατική αντίληψη του F. Taylor	78
2.1.1. Διαχωρισμός μεταξύ χειρωνακτικής και πνευματικής εργασίας	81
2.1.2. Εργασία και ανταμοιβή	82
2.1.3. Επιλογή και κατάρτιση εργατών	83

2.1.4. Ο ρόλος των ειδικών ως συνδετικός κρίκος μεταξύ εργατών και εργοδοσίας	84
2.2. Η διοικητική αντίληψη του H. Fayol	85
2.3. Η θεωρία του M. Weber για τη γραφειοκρατία	91
2.3.1. Οι τρεις «καθαροί» τύποι της νόμιμης εξουσίας	95
I. Χαρισματική εξουσία	95
II. Παραδοσιακή εξουσία	96
III. Ορθολογική-νόμιμη εξουσία	98
2.3.2. Βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της γραφειοκρατίας	100
2.3.3. Η γραφειοκρατία και οι επιδράσεις της στην εξουσία	103
2.4. Η συμβολή της επικοινωνίας στην κλασική θεωρία . .	109
2.4.1. Το υπόδειγμα του Taylor	109
2.4.2. Το υπόδειγμα του Fayol	112
2.4.3. Το υπόδειγμα του Weber	113
3. ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	117
3.1. E. Mayo: τα πειράματα στο εργοστάσιο του Hawthorn	121
3.2. Η ανάπτυξη της κοινωνικής ψυχολογίας των οργανώσεων	125
3.3. Οι οργανώσεις ως κοινωνικο-τεχνικά συστήματα	129
3.4. Η σχολή της οργανωτικής ανάπτυξης	132
3.5. Η εξέλιξη της προσωπικότητας στον C. Argyris	135
3.6. Η υποκίνηση ως ενεργοποίηση της ανθρώπινης δραστηριότητας	137
3.6.1. Η πυραμίδα των αναγκών του Maslow	139
3.6.2. Η θεωρία των δύο παραγόντων του Herzberg	141
3.6.3. Η θεωρία X και Y του McGregor	143
3.6.4. Η συμβολή των θεωριών υποκίνησης στην εξέλιξη των θεωριών των οργανώσεων	146
3.7. Οι επιδράσεις της επικοινωνίας στις θεωρίες των ανθρωπίνων σχέσεων	147

4.	ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	153
4.1.	Απόπειρες μαθηματικές προσέγγισης της θεωρίας λήψης αποφάσεων	156
4.1.1.	Η μαθηματική θεώρηση	157
4.1.2.	Η θεωρία των παιγνίων	159
4.1.3.	Η θεώρηση των ομάδων συνεργασίας	160
4.1.4.	Η επιχειρησιακή έρευνα	161
4.2.	Οι θέσεις του C. Barnard για την επικοινωνία στις οργανώσεις	163
4.3.	Η κοινωνικο-οικονομική θεώρηση σχετικά με τη λήψη αποφάσεων	172
4.4.	Η οργανωμένη αναρχία ή το υπόδειγμα του «καλάθου των αχρήστων»	185
4.5.	Η επικοινωνία ως παράγων επίδρασης της συμπεριφοράς στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων	190
5.	Η ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ	195
5.1.	Η οργάνωση ως σύστημα	198
5.2.	Πεδία εφαρμογής και περιορισμοί της συστημικής ανάλυσης στις θεωρίες των οργανώσεων	206
5.3.	Κατηγορίες οργανώσεων και είδη συστημάτων	210
5.3.1.	Ορθολογικό σύστημα	211
5.3.2.	Φυσικό σύστημα	212
5.3.3.	Ανοικτό σύστημα	214
5.4.	Το κοινωνικό σύστημα ως ανοικτό σύστημα: το έργο του T. Parsons	216
5.5.	Ανοικτά συστήματα και επικοινωνία στις οργανώσεις: η θεώρηση των Katz και Kahn.	220
5.6.	Η επικοινωνία στη συστημική ανάλυση	226
5.6.1.	Τυπική και άτυπη μορφή επικοινωνίας	230
5.6.2.	Ανάλυση επικοινωνιακών δικτύων	231
5.6.3.	Κατευθύνσεις της επικοινωνίας στις οργανώσεις	235

5.6.4. Ατομικοί επικοινωνιακοί ρόλοι	238
5.6.5. Παρεμβολές και παρεμβάσεις στη δομή της επικοινωνίας	240
6. Η ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ	243
6.1. Απόπειρες θεωρητικής συγκρότησης	243
6.2. Προϋποθέσεις για τη διατύπωση της ενδεχομενικής προσέγγισης	246
6.2.1. Προσδιορισμός του περιβάλλοντος αναφορικά με τις οργανώσεις	253
6.2.2. Διασυνδέσεις και αλληλεπιδράσεις μεταξύ του κοινωνικού περιβάλλοντος και των οργανώσεων	255
6.2.3. Θεωρητικό πλαίσιο και εμπειρικές μέθοδοι	258
6.2.4. Αξιολόγηση της ενδεχομενικής προσέγγισης	264
6.3. Η συνεκτική προσέγγιση	267
6.3.1. Η επιδίωξη της άριστης προσαρμογής	267
6.3.2. Οι τυπολογίες της οργανωσιακής δομής και του περιβάλλοντος από τον H. Mintzberg	271
6.4. Ενδεχομενική θεώρηση και επικοινωνιακές πρακτικές.	278
7. ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	283
7.1. Το παράδειγμα της εξάρτησης από πόρους	284
7.2. Η θεωρία της οργανωσιακής οικολογίας	291
7.2.1. Σκοποί και έννοιες της οργανωσιακής οικολογίας ...	293
7.2.2. Βασικές θεωρητικές επιλογές και εμπειρικές έρευνες	305
7.2.3. Κριτικές παρατηρήσεις στη θεωρία της οργανωσιακής οικολογίας	309
7.2.4. Η επικοινωνία ως συστατικό στοιχείο της θεωρίας της οργανωσιακής οικολογίας	315
7.3. Η έννοια του οργανώνει στον K. Weick	318

8.	Η ΝΕΟ-ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	327
8.1.	Οι καταβολές της νεο-θεσμικής ανάλυσης	327
8.2.	Δομή και συμβολικές ιδιότητες	330
8.3.	Διαδικασίες θέσμησης	337
8.4.	Αντινομίες της νεο-θεσμικής ανάλυσης	339
8.5.	Νεο-θεσμική ανάλυση και επικοινωνιακές διαδικασίες.	341
9.	Η ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	345
9.1.	Η διερεύνηση της κουλτούρας στις οργανώσεις	345
9.2.	Θεωρητικό πλαίσιο της κουλτούρας στις οργανώσεις .	349
9.3.	Θεωρητικές κατευθύνσεις της κουλτούρας στις οργανώσεις	354
9.3.1.	Η γνωστική προσέγγιση	354
9.3.2.	Η δομική προσέγγιση	359
9.3.3.	Η συμβολική προσέγγιση	361
9.4.	Ερευνητικοί προσανατολισμοί σχετικά με το φαινόμενο της κουλτούρας στις οργανώσεις ...	364
9.4.1.	Οργανωσιακή κουλτούρα: παράγων ενσωμάτωσης και δημιουργίας προτύπων συμπεριφοράς	365
	I. Η κουλτούρα ως εξωγενής μεταβλητή	368
	II. Η κουλτούρα ως ενδογενής μεταβλητή	374
9.4.2.	Η οργάνωση ως κουλτούρα: η διαφοροποιητική διάσταση	378
9.4.3.	Η οργανωσιακή κουλτούρα ως διάσταση κατακερματισμού	381
9.5.	Επιδράσεις της κουλτούρας στις ελληνικές οργανώσεις	382
9.5.1.	Οι κοινωνικές και πολιτισμικές επιδράσεις στην ελληνική διοίκηση των επιχειρήσεων	386
9.5.2.	Γραφειοκρατία και πολιτική εξουσία	391
9.5.3.	Η κοινωνική παραγωγή της αδιαφορίας	393

9.6.	Η συμβολή της ανάλυσης της κουλτούρας στη λειτουργία των οργανώσεων	397
9.7.	Η επικοινωνιακή εκδοχή της κουλτούρας στις οργανώσεις	403
	ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ: ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ	409
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	429
	ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ	465
	ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	481